

การค้าระหว่างไทยกับอิหร่านมีปริมาณไม่มาก แต่สินค้าที่ทำการค้ากันเป็นสินค้าที่เกื้อกูลและเป็นที่ต้องการของกันและกัน โดยสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งไปอิหร่านของไทย คือ ข้าว ซึ่งเป็นสินค้าที่อิหร่านนำเข้าจากไทยมาก ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับอิหร่าน วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกข้าวของไทยไปอิหร่าน และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกข้าวของไทยไปอิหร่าน

การศึกษานี้ใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) และแบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ใช้ข้อมูลปี 2540 – 2548 และประมาณค่าสมการอุปสงค์ โดยใช้วิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลของปี 2529 – 2548

ผลการศึกษาพบว่า การส่งออกข้าวของไทยไปอิหร่าน มีปากีสถาน เวียดนาม และอูรูกวัย เป็นประเทศคู่แข่งที่สำคัญ อย่างไรก็ตามอิหร่านมีความต้องการนำเข้าข้าวจากไทยมากที่สุด แต่ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกข้าวไปอิหร่านและการปรับตัวที่สอดคล้องกับความต้องการข้าวของอิหร่านเป็นสิ่งที่ไทยต้องมีการวางแผนการส่งออกที่ดีและรอบคอบ และต้องใส่ใจให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องราคาและคุณภาพข้าวที่ส่งออกไปอิหร่าน เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างข้าวไทยกับข้าวจากประเทศอื่นๆ ประกอบกับอิหร่านมีกฎระเบียบที่เคร่งครัดที่ต้องศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งออกข้าวจากไทยไปอิหร่านด้วย ซึ่งนอกจาก ราคาข้าวทั้งราคาข้าวของไทยและราคาข้าวของประเทศคู่แข่งแล้วยังมีตัวแปรอื่นๆ เช่น ปริมาณผลผลิตข้าวของอิหร่าน รายได้ของอิหร่าน จำนวนประชากรของอิหร่าน การเกิดภาวะสงคราม การซื้อขายข้าวระหว่างไทยกับอิหร่านแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล รวมถึงคุณภาพข้าว ความเชื่อมั่นในการชำระเงิน ความเชื่อมั่นทางการเมือง และการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต โดยเฉพาะโครงการนิวเคลียร์ ที่ทำให้ผู้ประกอบการหวั่นกับการที่อิหร่านถูกคว่ำบาตร นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความคุ้นเคย และความไว้วางใจระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย

4785561529 : MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: INTERNATIONAL TRADE/ IRAN / RICE

CHADCHADA HANCHENLUKSH: AN ANALYSIS OF RICE EXPORTS FROM
THAILAND TO IRAN. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. ISRA
SARNTISART, Ph.D., 130 pp.

Although, the value of trade between Thailand and Iran has not been explicitly high compare to many countries, the trade value and type of commodities have performed the significant harmony in each country' demand. Because rice has occupied the first rank of export value from Thailand to Iran since 1979, rice shall be an appropriate proxy for the analysis of trade between Thailand and Iran. The objectives of this thesis are as followings (i) to study trade relations, (ii) an analysis competitiveness of rice export from Thailand to Iran, and (iii) to study factors affecting Thailand's rice export to Iran.

Analysis is based on Revealed Comparative Advantage (RCA) method and Constant Market Share (CMS) method. Data in this study is annual data from 1997 – 2005. In addition, the estimation of demand for rice in Iran by the Ordinary Least Square (OLS) method uses the annual data during 1986 – 2005.

Results show that Pakistan, Vietnam and Uruguay are the important competitors of Thai rice exporting. However, Iran's most wanted is Thai rice. The government must concern about 1) competitiveness and 2) adjustment that go along with Iran rice demand. Therefore, Thai government should have appropriate plan to improve these two factors and concern about price and quality of Thai rice to make our rice differ from another competitor's. Also, Iran's strict import regulation is one of the important factors that Thai government should study in-depth. In addition, there are other factors affect trading rice not only the price of Thailand and the competitors' but also quantity of rice produced in Iran, the income of Iran, population of Iran, war, rice trading between the government of Thailand and Iran. Furthermore, there are quality factors such as rice quality, the good trader's relationship including close relationship, familiarity, and trustworthiness. The political and payment confidence is the important factor; especially, the nuclear projects, that Iran could be boycotted, could decrease entrepreneurs confidence in trading.